UUTISET

Keskusliitto antaa apua, mutta yhdistysten oma innostus ja toiminta on se, josta yhdistysten vuosi syntyy. **TYÖRYHMÄN PUHEENJOHTAJA TIMO KANKAANPÄÄ**

PÄIVÄN PUNKTI

Suomi yskii

Elinkeinoelämän uutta toimitusjohtajaa Jyri Häkämiestä kannattaa seurata. Paitsi, että Häkämies lähti hallituksesta alta aikayksikön, myös puheet muuttuivat yhdessä yössä.

Häkämiehen mukaan hallitusohjelma on aikansa elänyt. Olosuhteet ovat muuttuneet.

Hallituksessa Häkämies oli ohjelmaa toteuttamassa. Tosin tiedossa oli, että elinkeinoministeri ei aina tontillaan viihtynyt. Erityisesti lähitaistelu vihreiden kanssa alkoi tuntua turhauttavalta. Varsinkin ympäristöministeriö toteuttaa taktiikkaa, jonka se saattaa vielä löytää edestään.

Myös ikuinen inhorealisti Raimo Sailas esitti synkän lähtöloitsunsa. Sailas on jo pitkään puhunut siitä, että nykyinen velkakriisi ei voi päättyä hyvin.

Sailaksella on varaa puhua. Hän on tuleva eläkeläinen eikä ole kiitollisuudenvelassa paljon kenellekään. Sailaksen mukaan hallitusohjelmalta on pudonnut pohja pois.

Sailasta on helppo uskoa. Viime kuukausien lomautusuutiset antavat hälytyksen. Suomesta on lyhyessä ajassa kadonnut tai katoamassa kymmeniä tuhansia työpaikkoja.

Leipäjonojen pituus yllättää tänä päivänä muutkin kuin MTK:n tuottajat, jotka myyvät lihaa ja leipää tuottajahinnalla. Köyhyyden lisääntyminen varsinkin suurkaupungeissa on tosiasia, josta ei edes uskalleta puhua.

Uudet työpaikat syntyvät vain investointien kautta. Jotta teollisuus investoisi, sillä pitäisi olla varmuus muun muassa siitä, että tulevaisuudessakin on saatavilla edullista energiaa. Suomi on energiariippuvainen maa eikä sitä asiaa kovin helposti muuteta.

Varmuutta edullisesta energiasta ei kuitenkaan enää ole. Ensi talvena palataan jälleen polttamaan hiiltä, kiitos sen, että turpeen tuotantoa on ajettu alas. Keinotekoinen cityvihreys on käytännössä hiilenmustaa.

Pohjois-Suomen ydinvoimahanke on enemmän kuin heikoilla. Lienee vain ajan kysymys, kun koko projekti pannaan jäihin.

Samaan aikaan kun työttömyys lisääntyy, valtion velka jatkaa kasvuaan. On huono yhtälö, jos investoinnit vähenevät samaan aikaan, kun valtio joutuu leikkaamaan. Seuraavaksi leikkauslistalla on maataloustuki, jos Brysselin neuvotteluissa käy huonosti. Leikkauslistat syventävät lamaa entisestään.

Suomi alkaa kaivata hyviä uutisia. Toistaiseksi niitä ei ole, vaan yskä sen kuin pahenee.

LAURI KONTRO on Maaseudun Tulevaisuuden päätoimittaja.

lauri.kontro@maaseuduntulevaisuus.fi

2013 on MTK:ssa yhdistysten vuosi

Jokaisella MTK-yhdistyksen ja metsänhoitoyhdistyksen jäsenellä on lupa odottaa, että ensi vuonna maa- ja metsätaloustuottajain etujärjestö ottaa yhteyttä muullakin tavalla kuin muistuttamalla jäsenmaksusta.

2013 on MTK:ssa yhdistysten vuosi. Tavoitteena on, että jokainen jäsen kohdataan vuoden aikana, yhdistysten vuotta valmisteleen työryhmän puheenjohtaja **Timo Kankaanpää** sanoo.

Se tarkoittaa jäsenille järjestettäviä paikallisia tilaisuuksia, uuden jäsenlehti Mainion tuloa joka jäsentalouteen ja liittojen tervetulotilaisuutta uusille jatkajille.

Keskusliitto antaa apua, mutta yhdistykset itse tekevät ensi vuodesta MTK:lle yhdistysten vuoden, vuotta valmistelleen työryhmän puheenjohtaja Timo Kankaanpää sanoo.

”Tehdään ensi vuosi tosissansa”

Yhdistysten vuoden tavoitteina ovat toiminnan aktivointi ja näkyvyys sekä ihmisten mukaan saanti, Kankaanpää kiteyttää.

”Mikään ei onnistu ilman aktiivisia ihmisiä ja yhdistyksiä, ilman niitä ei järjestö pärjää. Mukaan tarvitaan lisää nuoria ja muita uusia jäseniä, jotta 10–15 vuoden päässäkin on toimintaa ja edunvalvojia.”

Yhdistysten välillä on Kankaanpään mukaan eroja. Monet järjestävät vuodessa useita tilaisuuksia, ottavat kantaa ja tapaavat sidosryhmiä. Jotkut taas järjestävät vain sen, mikä on pakko: yhden tai kaksi kokousta, säännöistä riippuen.

”Haluamme levittää hyviä toimintamalleja koko Suomeen.”

”Tehdään ensi vuosi tosissansa. Ja jatketaan sen pohjalta seuraava ja sitä seuraavat vuodet. Ei jätetä ensi vuoteen, vaan tehdään tilaisuuksista ja toiminnasta perinteitä.”

Tapahtumissa voi Kankaanpään mielestä olla hyvässä suhteessa asiaa ja yhdessäoloa. Tärkeä osa on juuri ihmisten tapaamisella; se auttaa jaksamisessa.

Edunvalvonta kunnissa tehostuu

Yhdistysten vuosi tarkoittaa myös paikallisen edunvalvonnan tekemistä näkyvämmäksi. Kun uudet kunnanvaltuustot aloittavat, niiden jäsenille jaetaan MTK:n kuntapäättäjäopas ja tilastotietoa maa- ja metsätalouden merkityksestä kunnan tai kaupungin alueella.

Monessa liitoskunnassa on useampia yhdistyksiä. Kankaanpää patistaa niitä yhteistyöhön, jotta sidosryhmille menee yksi ja yhteinen viesti. Yhteistyötä kannattaa hakea myös naapurikunnan yhdistyksen kanssa.

Samoin yhteistyötä tarvitaan tuottaja- ja metsänhoitoyhdistyksen kesken. Myös paikallisella yrittäjäjärjestöllä on paljon yhteisiä tavoitteita niiden kanssa.

Yhdistykset tekevät, keskusliitto auttaa

Keskusliitto järjestää vuoden alussa aloitustilaisuudet liittoryhmittäin Itä-, Etelä-, Pohjois- ja Länsi-Suomessa. Niihin kutsutaan tuottajayhdistysten puheenjohtaja ja sihteeri sekä metsänhoitoyhdistysten puheenjohtaja ja toiminnanjohtaja. Tilaisuuksille on pantu niin paljon painoarvoa, että keskusliiton puheenjohtajisto osallistuu niihin.

Lisäksi keskusliitto järjestää yhdistysten hallinnon koulutusta, tuottaa materiaalia sekä laatii viestintäsuunnitelman ja tapahtumakalenterin.

Keskusliitto myös palkkaa liittoryhmittäin yhdistysten vuodesta vastaavan toimihenkilön, yhteensä neljä henkilöä vuoden ajaksi.

”Keskusliitto antaa apua, mutta yhdistysten oma innostus ja toiminta on se, josta yhdistysten vuosi syntyy”, Kankaanpää sanoo.

HEIKKI VUORELA

KARI SALONEN

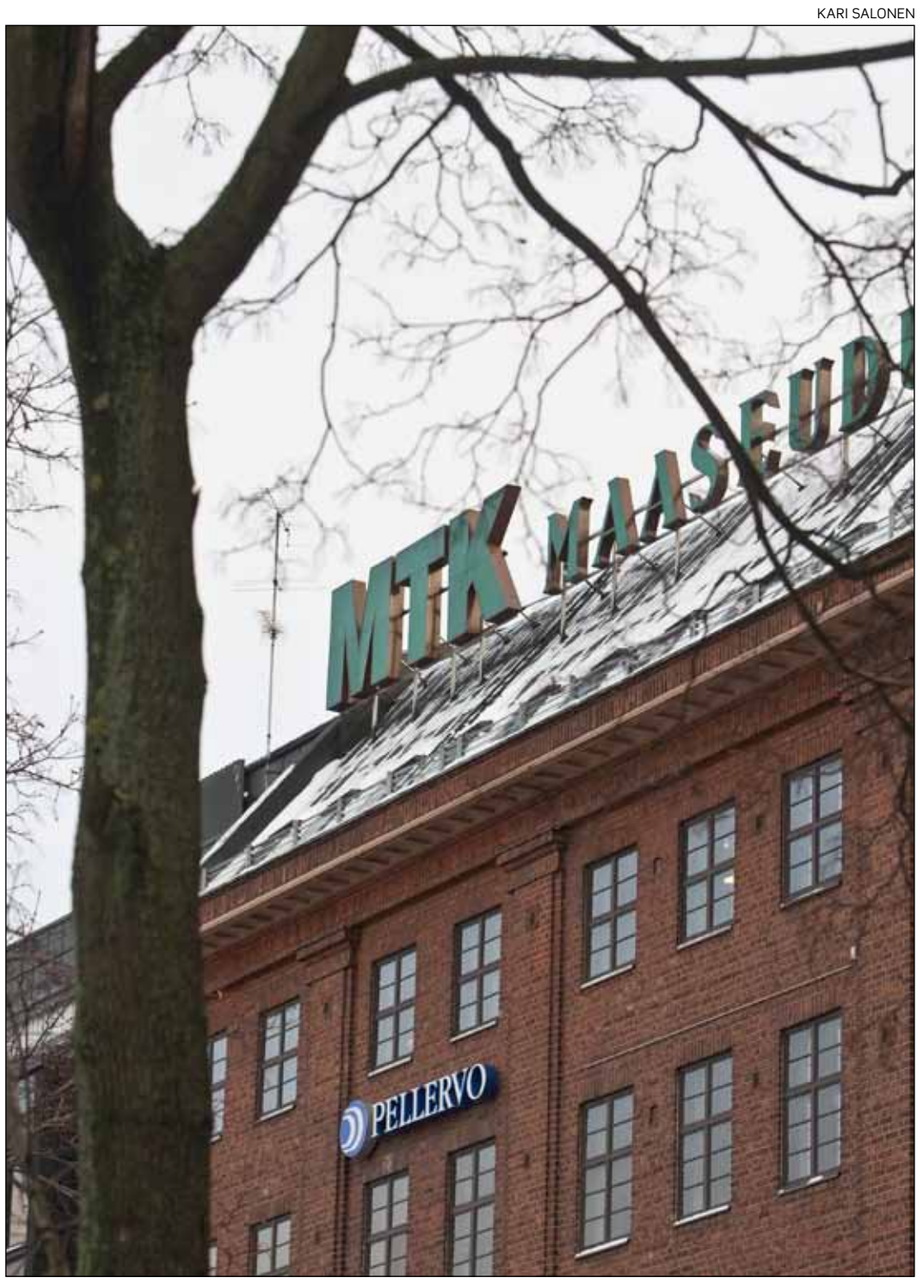

Keskusliitto järjestää yhdistysten vuoden aloitustilaisuudet liittoryhmittäin Itä-, Etelä-, Pohjois- ja Länsi-Suomessa.

PÄIVÄN KYSYMYS

Mikä on yhteiskunnallinen yritys?

Suomalaisen Työn liitto julkisti noin vuosi sitten Yhteiskunnallinen yritys -merkin.

Millainen yritys voi merkin saada, Suomalaisen Työn liiton kehityspäällikkö Saila Tykkyläinen?

Merkin voivat saada yritykset, joiden ensisijainen tarkoitus ja tavoite on yhteiskunnallisen hyvän tuottaminen. Suurimman osan, eli vähintään puolet voitoistaan nämä yritykset sitoutuvat käyttämään toimintaajatuksensa toteuttamiseen.

Kuinka moni yritys on jo saanut merkin?

Tähän mennessä merkki on myönnetty 27 yritykselle. Tavoitteena on, että ensi vuoden aikana 50 uutta yritystä saisi merkin. Arvioiden mukaan kriteerit täyttäviä yhteiskunnallisia yrityksiä on Suomessa noin 5 000.

Millaisia tyypilliset yhteiskunnalliset yritykset ovat?

Monia kotimaisia sosiaali- ja terveysalan yrityksiä voidaan kuvata yhteiskunnallisiksi yrityksiksi. Merkin on jo saanut yksi iso toimija: terveyspalveluja tuottava Diacor.

Myös esimerkiksi heikommassa työmarkkina-asemassa olevia henkilöitä työllistäviä yrityksiä ja ympäristön kestävää kehitystä edistäviä yrityksiä voidaan kuvata yhteiskunnallisiksi yrityksiksi.

SARI PENTTINEN

YHTEIS KUNNALLINEN YRITYS

Yhteiskunnallinen yritys -merkki on myönnetty 27 yritykselle.

Varsinais-Suomessa haastettiin syömään kotimaista

Juha Marttila päihitti tuottajaväen suosiossa James Bondin

PAIMIO (MT)

MTK-Varsinais-Suomen syyskokousväelle heitettiin kova haaste, johon soisi kaikkien suomalaisten osallistuvan.

Laitilalainen **Anna Setälä** haastoi porukan mukaan Teho plus -hankkeen piirissä virinneeseen hankkeeseen: syödään alkavalla viikolla viitenä päivänä sataprosenttisesti kotimaista ruokaa.

Setälä oli jo ennakolta todennut, että haaste on hankala toteuttaa. Esimerkiksi joutsenlippumerkittyä leipää on todella vaikea löytää.

Haasteessa on yksi helpotus: jokainen saa valita yhden tuontituotteen, josta ei luovu. Monella se on kahvi.

Syyskokous pidettiin Paimion tuottajien omistamassa elokuvateatterissa. Kokouksen jälkeen oli luvassa James Bondia.

MTK:n puheenjohtaja **Juha Marttila** kiinnosti selvästi toimintasankaria enemmän. Häntä oli kuulemassa salintäysi yleisöä, mutta ennen elokuvaa rivit harvenivat.

”Kysytään alkuperää”

MTK:n toissaviikon epäreilun kaupan tempausta kiiteltiin monessa puheenvuorossa.

Viestintä nousi muutenkin esille.

Juha Valtonen Meri-Naantalin yhdistyksestä kysyi, miksi Maaseudun Tulevaisuus julisti etusivullaan viljan olevan EU-ajan kalleinta. Seuraavassa lehdessä kerrottiin tuotantokustannusten nousseen niin, että tuotanto on kannattamatonta. Vain ensimmäinen uutinen levisi muihin tiedotusvälineisiin.

Taru Antikainen Aurasta ihmetteli julkisuudessa olleita tietoja, joiden mukaan suomalainen kinkku loppuu kesken. Hän totesi tiedon olleen peräisin MTK:sta.

”Ei kinkku lopu kesken”, hän korjasi, ”vain tuorekinkkua ei välttämättä saada kaikille.” Antikainen toivoi MTK:lta tarkkuutta, mitä ja miten sanotaan.

Elina Heino Vehmaalta on huomannut, että kauppa käyttää mainonnassaan Suomen lippuja harhaanjohtavalla tavalla. Liputettu liha on saatettu marinoida Suomessa mutta on peräisin ulkomailta.

”Ollaan sanavalmiita ja kysytään kaupassa tuotteen alkuperää”, hän kehotti. ”Ei se kaupantäti asialle mitään voi, mutta jos ollaan tiukkana, viesti voi mennä asiasta päättäville asti.”

Hannu Taimen Paimiosta totesi, että maahan tuotavalle lihalle pitää asettaa yhtä tiukat eläinten hyvinvointivaatimukset kuin suomalaisella tuotannolla on.

”Ehdottomasti”, totesi Marttila. ”Ja varsinkin julkisissa hankinnoissa. Ei tuotantoa, joka olisi Suomessa laitonta, pidä tukea verorahoilla.”

”141-neuvotteluilla kiire”

Jouni Tuomola Loimaalta kysyi, voiko 141-tukeen pahimmillaan tulla välivuosi.

Marttilan mukaan niin ei missään nimessä saa käydä. Jos uudet päätökset eivät ehdi ajoissa, on mentävä vuosi vanhoin säännöin.

141-tuen merkitystä korostetaan myös kokouksen julkilausumassa. Hallitukselta vaaditaan peräänantamatonta ja määrätietoista toimintaa sen jatkamiseksi vuodesta 2014. Samalla tukitasoja on nostettava. Neuvotteluiden aloittamisella on kiire, kokous muistuttaa.

Liiton johtokunnan erovuoroisista **Eeva Taneli** ja **Kalle Vähä-Piikkiö** valittiin uudelleen. **Jussi Lindholmin** tilalle tulee **Juha Wikström** ja **Timo Kauniston Aarne Lehtonen**.

Valtuuskuntapaikoista äänestettiin. Erovuorossa olleet Anna Setälä ja **Antti Airikki** jatkavat, **Kaisa Vasama-Kakko** jäi äänimäärässä kolmanneksi.

SATU LEHTONEN

SATU LEHTONEN

Varsinais-Suomen tuottajaliiton syyskokous pidettiin Paimion tuottajien omistamassa elokuvateatterissa.

”On aika purkaa turha byrokratia”

Vaikka EU:n rahoituskehyksestä ei vielä syntynyt päätöstä, näyttää selvältä, että miinukselle mennään, MTK:n puheenjohtaja **Juha Marttila** sanoi MTK-Varsinais-Suomen kokouksessa Paimiossa lauantaina.

Samaan aikaan suomalaisen viljelijän kukkaroa keventävät oman hallituksemme leikkauspäätökset.

Marttila vaatii, että maatalouspolitiikassa tehdään nyt täyskäännös: On aika parantaa viljelijöiden kilpailukykyä ja vähentää valtavaa byrokratiaa.

Kilpailulain uudistamiseen on pantava vauhtia. ”Maatilat tarvitsevat lisää tuloja kaupan reilujen pelisääntöjen kautta.”

Lisäksi hallituksen on ryhdyttävä kovalla kädellä perkaamaan ruuantuotannon säädöksiä.

Marttila mainitsi täydentävät ehdot yhtenä pahimmista byrokratiataakoista. Pelkästään niiden täyttämiseksi viljelijän on noudatettava yli 50:tä lakia ja asetusta. ”Ja lisää on tulossa maatalouspolitiikan uudistuksen myötä.”

> Olemme ratkaiseva osa ruokaketjua. Teemme maailman tärkeintä työtä – siitä on syytä olla ylpeä.«
>
> **JUHA MARTTILA**

Tällä hetkellä pienikin erehdys johtaa raskaisiin tulonmenetyksiin.

”Suomen ja muiden vastuullisten EU-maiden on nyt ponnekkaasti todettava, että maanviljelijöiden mitta on täynnä tehotonta, ahdistavaa ja jopa nöyryyttävää lainsäädäntöä”, Marttila korosti.

”Tämä hallinnollinen murhenäytelmä on uudistettava selkeäksi laatujärjestelmäksi”, hän vaati.

Voimaan on jätettävä ainoastaan sellaiset säädökset, jotka tukevat suomalaisen laatustrategian toteuttamista.

Marttila haluaa asennemuutosta EU:n maatalouspolitiikan uudistustyöhön. Tähän mennessä viljelijät ja maatalous on aina nähty jonkinasteisena ongelmana, hän sanoi. ”Jatkossa on lähdettävä liikkeelle siitä, millaisia mahdollisuuksia maatalous, maaseutu ja sen luonnonvarat antavat.”

Hän muistutti kuulijoita: ”Olemme ratkaiseva osa ruokaketjua. Teemme maailman tärkeintä työtä – siitä on syytä olla ylpeä.”

SATU LEHTONEN

Yhteispalvelupisteissä tyytyväisiä asiakkaita

Kuntien yhteispalvelupisteissä etäpalveluja käyttäneet asiakkaat ovat olleet tyytyväisiä ainakin Keski-Suomessa.

Keski-Suomen maakuntaasiamiehen **Hannu Koposen** palveluneuvojilta saama palaute on ollut myönteistä.

Keski-Suomessa aloitettiin viime toukokuussa etäpalvelukokeilu 13 yhteispalvelupisteessä.

Kokeilussa ovat erilaisin palveluin mukana vero-, TE- ja oikeusaputoimistot sekä Kela ja maistraatti.

Asiakkaat ovat kokeneet etäpalvelun käytön helpoksi. Videoyhteys oman paikkakunnan palvelupisteestä virastossa istuvaan asiantuntijaan ei vaadi asiakkaalta tietoteknisiä taitoja, kun palveluneuvoja auttaa ja opastaa.

Keskustelu asiakkaan ja virkailijan kesken sujuu videokuvan ja -äänen välityksellä. Tarvittavat dokumentit näkyvät kuvaruudulla samaan aikaan. Tilanne on kahdenkeskinen ja Koposen mukaan yhtä luottamuksellinen kuin virastossa.

Asiakkaat ovat olleet mielissään, kun palvelun perässä ei tarvitse kovin kauas matkustaa.

”Ilman etäpalvelua viiden minuutin asian takia olisi pitänyt ajaa 65 kilometriä suuntaansa”, eräs asiakas kommentoi.

TE-toimistoon eniten yhteyksiä

Lokakuun aikana etäpalveluna käytettiin eniten TE-toimistoa. Sinne tuli lähes 200 yhteydenottoa videon välityksellä.

Kelaan oli lokakuussa etäpisteistä yhteydessä noin 50 keskisuomalaista asiakasta. Verotoimiston, maistraatin ja oikeusavun palveluja on käytetty huomattavasti vähemmän.

Koponen kannustaa ihmisiä kokeilemaan rohkeasti etäyhteyksiä oman kunnan tai kaupungin yhteispalvelupisteissä.

Etäpalvelukokeilu kestää ensi elokuun loppuun saakka. Koko maahan etäpalvelu pyritään laajentamaan vuosien 2013 ja 2014 aikana.

Tavoitteena on, että asiakas pääsisi tulevaisuudessa etäpalveluun myös kotoa ja työpaikalta.

Hanke on osa valtiovarainministeriön koordinoimaa sähköisen asioinnin ja demokratian vauhdittamisohjelmaa (SADe).

Jyväskylässä on viisi yhteispalvelupistettä, 11 pienemmällä paikkakunnalla yksi kussakin. Jyväskylän naapurikunnassa Petäjävedellä on etänä tarjolla viiden eri organisaation palveluja, maakunnan pohjoisreunan Pihtiputaalla ainoastaan TE-toimisto.

REIJO VESTERINEN

TALOUDESTA LYHYESTI

Uusi Suomi: Nuorilla eniten isoja asuntolainoja

Nuorilla on yhä useammin isoja asuntolainoja. Yli 150 000 euron asuntolainoja on lähes joka kolmannella lainaa ottaneella 25–34-vuotiaalla, ilmenee Uuden Suomen ja Hypoteekkiyhdistyksen teettämästä kyselystä.

Kaksi vuotta sitten näin isoja lainoja oli 17 prosentilla nuorista velallisista.

Kaikista asuntovelallisista yli 150 000 euron lainoja kantoi 15 prosenttia. Lähes puolet velallisista ei ole varautunut mitenkään lainanhoitokulujen nousuun.

Kyselyn toteutti lokakuun alussa Taloustutkimus, ja siihen vastasi tuhat suomalaista eri puolella maata.

Kituvalle tuulivoimateollisuudelle povataan nousua

Kotimaiselle tuulivoiman rakentamiselle povataan ensi vuonna huippuvuotta. Teknologiateollisuuden asiantuntijan mukaan Suomessa nähdään kaikkien aikojen rakentamisbuumi, sillä suunnitellut tuulivoimahankkeet alkavat vihdoin toteutua.

Kansainvälisesti tuulivoimateollisuus elää heikkoja aikoja, sillä länsimaiden talouskriisi on hidastanut investointeja. Uusia markkinoita odotetaan Etelä-Amerikasta.

Laajakaistatuen kiintiöt poistetaan

Haja-asutusalueiden laajakaistatuesta poistetaan maakuntakiintiöt. Byrokratian purkamista perustellaan sillä, että kiintiöt ovat hidastaneet valokuituverkostojen rakentamista.

Useissa maakunnissa on kilpailutettuja hankkeita enemmän kuin mihin maakunnan rahoituskiintiö riittää. Toisissa maakunnissa tukiraha on jäänyt osittain tai kokonaan käyttämättä.

Kiintiöiden poistamisella on suurin vaikutus Kainuussa, Keski-Suomessa, Pohjois-Pohjanmaalla, Pohjois-Savossa ja Satakunnassa, joissa kiintiö on ylittynyt.

Laajakaistahankkeelle on varattu valtion tukea 66 miljoonaa euroa vuoteen 2015 asti. Maakuntakiintiöiden poistaminen ei vaikuta laajakaistatuen kokonaismäärään.

Päätös koskee sekä uusia että aiemmin vireille tulleita tukihakemuksia. **MT**